

РЕЦЕНЗІЯ

доктора педагогічних наук, професора

Гриньової Валентини Миколаївни

на дисертацію ДАЙ ЧЖЕНА

«ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ АНІМАЦІЇ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ КНР»

на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01

Освіта/Педагогіка за спеціальністю 015 – професійна освіта (за спеціалізацією)

Актуальність теми наукової роботи та її зв'язок із галузевими науковими програмами. Тема, обрана Дай Чженом для дослідження, є безперечно актуальною, оскільки, як правильно зазначає автор, інтернаціональна мова анімаційного мистецтва, як жодна інша, здатна висловити характерні риси національної культури, зберігаючи для нащадків її неповторну своєрідність. У цьому контексті особливо значущою є проблема підготовки майбутніх дизайнерів анімації у вищих закладах освіти КНР, оскільки анімація як вид дизайну сприяє зближенню різних культур, народів та поширенню ідей добра і взаємоповаги.

З огляду на це особливого значення набувають питання підготовки майбутніх дизайнерів анімації, тим паче, що наразі висхідною крапкою китайської художньої та дизайнерської освіти є гасло «Відроди креативність країни». Тож в останні роки професійна підготовка дизайнерів анімації спрямовується на оновлення освітніх методик та технологій з огляду на поширення цифровізації в суспільстві. Зазначимо, що художники анімації поступилися місцем фахівцям, які володіють не тільки художніми образотворчими технологіями, а й ґрунтовними навичками і досвідом застосування комп'ютерних і цифрових технологій.

Актуальність роботи Дай Чжена підсилюється інтересом науковців двох країн щодо особливостей професійної підготовки майбутніх дизайнерів

анімації ЗВО КНР і України та існуючими суперечностями в галузі дизайну анімації.

Подана дисертаційна робота свідчить про наукову зрілість дисертанта, його вміння бачити актуальні проблеми професійної освіти, готовність розв'язувати їх на достатньому науковому рівні. У цілому дисертація Дай Чжена за своїм змістом і формою є завершеним самостійним дослідженням.

Найбільш істотні наукові результати, що містяться в дисертації.

Ознайомлення з дисертаційним матеріалом Дай Чжена переконує в тому, що автором дослідження проведений значний обсяг пошукової, аналітичної та дослідницької роботи.

До найбільш значущих результатів дисертації, які мають елементи наукової новизни, можна віднести аналіз й узагальнення теоретичних ідей і досвіду професійної підготовки дизайнерів анімації у ЗВО Китаю на основі ретроспекції традиційної анімації і розвитку національних стратегій дизайн-освіти.

Приємно відзначити, що на основі історії формування художньої образності китайської анімаційної школи та шляхів її розвитку було розглянуто анімаційний дизайн як вид художньої культури і вид професійної діяльності. Автор переконливо довів і обґрунтував, що дизайн анімації як педагогічна проблема дав підстави для розгляду підготовки майбутніх фахівців у контексті розвитку анімації в КНР як органічної частини навчального процесу та дієвого чинника формування китайської вищої освіти.

Автором розглянуто сутність, компоненти та зміст підготовки дизайнерів анімації. Доведено, що головними освітніми блоками у професійній підготовці є: комп'ютерні технології; образотворче мистецтво; дизайн і проектна діяльність; психолого-педагогічна та гуманітарна підготовка. Ці блоки забезпечують професійну спрямованість підготовки, міждисциплінарну інтеграцію, взаємозв'язок між традиціями китайської художньої культурою та новаціями в анімаційному дизайні.

У процесі дослідження було конкретизовано шляхи формування змісту професійної підготовки майбутніх дизайнерів анімації з її кінцевим результатом – функційною готовністю до анімаційної проєктної діяльності. Виокремленні технології навчання та організаційно-педагогічні умови, як основа для формування творчої діяльності майбутніх дизайнерів анімації в особистісно-орієнтовній парадигмі освіти.

Не викликає заперечень термінологічний апарат дослідження, обґрунтування сутності, компонентів та змісту підготовки дизайнерів анімації.

Дані положення є не тільки результатами, що мають наукову новизну, але й мають практичне значення для покращення практичної підготовки майбутніх дизайнерів анімації.

До теоретичних успіхів і здобутків автора можна віднести розробку інтегрованого курсу «Технологія цифрового образотворчого мистецтва в анімаційному дизайні». Відмітимо, що особливий інтерес інтегрованого курсу викликає система творчих завдань, які передбачають набуття професійного досвіду, необхідного для ефективного здійснення анімаційної діяльності.

Цікавим і цінним є розкриття форм і методів професійної підготовки майбутніх дизайнерів анімації у закладах вищої освіти Китаю, у тому числі з використанням новітніх інформаційних технологій, програм та застосунків.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, що сформульовані у дисертації.

Тема дисертації та її зміст відповідають паспорту спеціальності 015 – професійна освіта (за спеціалізацією) з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка щодо присудження наукового ступеня доктора філософії.

Зазначимо, що дослідження є складником комплексних тем роботи кафедр «Початкова і професійна освіта» та «Образотворче мистецтво» Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди («Сучасні освітньо-виховні технології в підготовці

майбутніх учителів (номер державної реєстрації 0111U08876) та «Художньо-педагогічна освіта у євроінтеграційному контексті: шляхи розвитку зі світовим співтовариством» (номер державної реєстрації 0122U200582).

Сформульовані Дай Чженом наукові положення, об'єкт, предмет і висновки є аргументованими та послідовними. Дисертант використав методи, що відповідають меті та завданням дослідження, а саме: теоретичні (системно-структурний аналіз філософської, психолого-педагогічної, мистецтвознавчої літератури, вивчення навчально-методичних і нормативних документів із проблеми дослідження для виявлення її сутності й уточнення понятійно-термінологічного апарату); педагогічне моделювання з метою розроблення технології формування функційної готовності майбутніх дизайнерів анімації в ЗВО КНР і визначення педагогічних умов її реалізації; емпіричні: обговорення, самооцінка, анкетування студентів, обсерваційні методи (спостереження, самоспостереження); бесіди, дискусії із викладачами, художниками для виявлення якості професійної підготовки майбутніх дизайнерів анімації.

Зміст кожного розділу підпорядковано меті та завданням дослідження, а підсумками є наукові висновки.

Дисертація Дай Чена містить нові, раніш не захищені наукові положення, а обґрунтовані результати в сукупності розв'язують актуальну наукову проблему.

Відмітимо практичне значення та впровадження результатів дослідження в практику роботи низки українських та китайських ЗВО, а саме до: Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (довідка № 01/10-168 від 03.05.2022 р.), Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського (довідка № 692/23 від 12.05.2022 р.), Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (довідка № 11/22 від 13.04.2022 р.), Коледжу спеціальної педагогічної освіти Чанчунського університету (довідка № 13 від 16.09.2022); Дрогобицького

державного педагогічного університету імені Івана Франка (акт від 22.09.2022, протокол № 9 від 19.09.22).

Оцінка змісту та завершеності дисертації

Слід наголосити, що структура дисертації, яка презентована вступом, двома розділами, висновками до розділів, ґрунтовними загальними висновками, списком використаних джерел, змістовними додатками є логічною і відповідає вимогам щодо дисертаційних досліджень на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

У *вступі* дисертант розкриває актуальність дослідження, його педагогічну сутність, мету і завдання роботи, окреслює її наукову новизну.

Дай Чжен обґрунтував теоретичну й практичну значущість проведеного дослідження через всебічне розкриття ступеня розробленості проблеми та виокремлення суперечностей. Глибокий аналіз науково-педагогічної літератури (280 найменувань, з них 53 китайських джерела вперше уведено до української науки) дозволив правильно визначити науковий апарат дослідження. Зокрема, його предмет логічно узгоджується з об'єктом і метою. Коректно сформульовані завдання дослідження. Ступень обґрунтованості наукових положень не викликає заперечень.

У *першому розділі* на високому рівні наукового дослідження проаналізовано анімаційний дизайн як явище художньої культури та вид професійної дизайнерської діяльності на основі китайських мистецьких традицій та оволодіння проєктною культурою. Розглянуто стан дослідженості питання щодо особливостей професійної підготовки майбутніх дизайнерів анімації, уточнено сутність базових понять дослідження (анімаційний дизайн, мультимедійний дизайн, медіа-дизайн, моушн-дизайн, художнє проєктування, професійна компетентність дизайнера мультимедіа, професійні творчі здібності, професійна підготовка); окреслено історію виникнення анімації в КНР; обґрунтовано сутність, зміст і характерні особливості підготовки майбутніх дизайнерів анімації, визначено основні педагогічні засади готовності професійної діяльності дизайнера анімації,

розкрито суть їх складових; виявлено психолого-педагогічні особливості й організаційно-педагогічні умови розвитку компетентності майбутніх дизайнерів анімації у вищих закладах освіти КНР мистецького профілю.

У *другому розділі* автор переконливо висвітлює досвід професійної підготовки дизайнерів анімації в університетах КНР, головні концептуальні положення цієї підготовки. Розкриває значення організаційно-педагогічних умов професійної підготовки майбутніх фахівців дизайну анімації у Китаї, особливості технологій навчання.

Звернемо увагу на використання автором у інтегрованому курсі «Технологія цифрового образотворчого мистецтва в анімаційному дизайні» технічних ресурсів, нових комп'ютерних програм і застосунків, як інструментів для формування функційної готовності дизайнерів анімації до майбутньої діяльності. Зміст курсу має дати змогу інтегрувати здобуті знання і вміння (теоретичну і практичну діяльність) у галузі сучасної анімації зі знаннями і вміннями, отриманими при вивченні спеціальних дисциплін.

Слід зазначити що практична значущість дисертації може використовуватися для вдосконалення змісту викладання навчальних дисциплін дизайнерського циклу в освітньому процесі України.

Висновки, які були сформульовані дисертантом до розділів, є обґрунтованими і достовірними.

Автором проведена належна робота з упровадження одержаних результатів у практику роботи ЗВО. Матеріали дисертації пройшли необхідну апробацію, обговорювалися на міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях. Основні результати дисертації висвітлено в 14 наукових працях (у т. ч. 9 одноосібних), із них 2 – навчальних посібника, 1 стаття у виданні, що індексується в міжнародній наукометричній базі даних Scopus; 3 статті – у зарубіжних періодичних наукових виданнях; 2 публікації у фахових науково-педагогічних виданнях України (категорії Б), 6 наукових праць, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації.

Уважаємо, що положення та результати представленої дисертаційної роботи є обґрунтованими, теоретично та методологічно виваженими. Основні

положення та висновки дисертації мають вагомe теоретичне та практичне значення.

Висновок. За своєю актуальністю, науковою новизною отриманих результатів, теоретичним і практичним значенням дисертація Дай Чжена «Професійна підготовка майбутніх дизайнерів анімації у закладах вищої освіти КНР» відповідає спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) та вимогам до оформлення дисертації, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019) та пп. 6, 7 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, (зі змінами від 21.03.2022 р. № 341), а здобувач, **Дай Чжен**, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 015 – професійна освіта (за спеціалізацією).

Рецензент:

доктор педагогічних наук, професор,

професор кафедри початкової

і професійної освіти

ХНПУ імені Г. С. Сковороди

Валентина ГРИНЬОВА

На електронний документ накладено: 1 (Один) підписи чи печатки:
На момент друку копії, підписи чи печатки перевірено:
Програмний комплекс: eSign v. 2.3.0;
Засіб кваліфікованого електронного підпису чи печатки: ІТ Користувач ЦСК-1
Експертний висновок: №05/02/02-1424 від 05.04.2016;
Цілісність даних: не порушена;

Підпис № 1 (реквізити підписувача та дані сертифіката)
Підписувач: ГРИНЬОВА ВАЛЕНТИНА МИКОЛАЇВНА 1805023508;
Належність до Юридичної особи: ФІЗИЧНА ОСОБА;
Код юридичної особи в ЄДР: 1805023508;
Серійний номер кваліфікованого сертифіката: 2B6C7DF9A3891DA10400000016FDBC002A4C6303;
Видавець кваліфікованого сертифіката: АЦСК АТ КБ «ПРИВАТБАНК»;
Тип носія особистого ключа: Незахищений;
Тип підпису: Удосконалений;
Сертифікат: Кваліфікований;
Час та дата підпису: 11:31 26.12.2022;
Чинний на момент підпису. Підтверджено позначкою часу для підпису від АЦСК (кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг)